

ΗΜΕΡΙΔΑ: «Το Μέλλον της Ενέργειας στην Δυτική Μακεδονία»

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΗΜΕΡΙΔΑΣ

<https://www.youtube.com/watch?v=IrfDMZbCJ0Q&list=PLzUyDLjWhRjOAjtj1bG-83ueuYp3LjnAE>

Πλακεντάς Παναγιώτης, Δήμαρχος Εορδαίας

<https://www.youtube.com/watch?v=IrfDMZbCJ0Q>

- Γνωρίζαμε από τις υπογεγραμμένες και ψηφισμένες συμφωνίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην οποία ανήκουμε, ότι η ανάγκη προστασίας του παγκόσμιου κλίματος απαιτούσε τη μετακίνηση της βάσης παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από τα στερεά καύσιμα σε πιο ήπιες πηγές. Ως χώρα αλλά και ως περιοχή είχαμε ξεκινήσει τον προγραμματισμό μας με βάση τον ορίζοντα του 2050, προσπαθώντας να αντισταθμίσουμε τις ζημιές με άλλες κερδοφόρες δραστηριότητες. Αυτά, όμως, σε βάθος 35 ετών!
- Την ίδια στιγμή που η συμφωνία των Παρισίων ΕΠΙΒΑΛΛΕΙ την εγκατάλειψη των επενδύσεων σε ορυκτά καύσιμα, στην Ελλάδα συμβαίνει το εξής αξιοπερίεργο: Δαιμονοποιούμε την εξόρυξη και καύση ΜΟΝΟ του λιγνίτη, ενώ παράλληλα ενισχύουμε την χρήση φυσικού αερίου και προγραμματίζουμε την κατασκευή νέων μονάδων με βάση το φυσικό αέριο!
- Το φυσικό αέριο είναι εισαγόμενο ενώ ο λιγνίτης είναι εγχώριος.
- Γιατί η Ευρωπαϊκή μας οικογένεια οδεύει μακριά από τα ορυκτά καύσιμα εν συνόλω με ορίζοντα το έτος 2050 κι εδώ στην Ελλάδα προσπαθούμε να εξαφανίσουμε τη λιγνιτική παραγωγή 22 χρόνια νωρίτερα; Πώς ετοιμαζόμαστε να εγκαταλείψουμε τον λιγνίτη 10 – τουλάχιστον – χρόνια νωρίτερα από την ισχυρή επιστημονικά και τεχνολογικά Γερμανία, την ισχυρότερη οικονομία της Ευρώπης;
- Προβλήματα που απασχολούν έντονα τη Δημοτική Αρχή είναι α) η λειτουργία της Τηλεθέρμανσης σε άμεση συνάρτηση με τα τεράστια κονδύλια που απαιτούνται για τη σύνδεση με τη νέα μονάδα του ΑΗΣ Πτολεμαΐδας 5, καθώς στην προβλεπόμενη διάρκεια ζωής της μονάδας (2023 -2027) είναι αδύνατο να γίνει απόσβεση της επένδυσης, β) η βιωσιμότητα της

Δημοτικής Επιχείρησης Τηλεθέρμανσης Πτολεμαΐδας λόγω των ήδη τεράστιων και μη αποσβεσμένων επενδεδυμένων κεφαλαίων στις μονάδες ΑΗΣ ΛΙΠΤΟΛ, Πτολεμαΐδας 3 και 4 και Καρδιάς 3 και 4, γ) η άμεση μείωση των θέσεων εργασίας κατά περίπου 21.000, δ) η άμεση πληθυσμιακή μείωση λόγω της βίαιης απολιγνιτοποίησης, ε) η εξαύλωση του ΑΕΠ του Νομού, στ) η περιβαλλοντική καταστροφή με την παύση των αποκαταστάσεων από πλευράς ΔΕΗ, ζ) η καταστροφή του υδροφόρου ορίζοντα και η μόλυνση των πόσιμων υδάτων, η) ο οικονομικός στραγγαλισμός της γεωργικής δραστηριότητας, και θ) η αδυναμία εφαρμογής των προτεινόμενων από την Παγκόσμια Τράπεζα εργαλειοθηκών λόγω των αντικρουόμενων πολιτικών που εφαρμόζονται σε σχέση με το προσωπικό της ΔΕΗ και της περιοχής.

- Δήλωσε την προσηλωση της δημοτικής αρχής στη διατήρηση όλων των μονάδων ηλεκτροπαραγωγής σε λειτουργία και για χρόνο από 5 έως 10 έτη.
- Επίσης, απαιτούμε να συνυπολογιστεί στο νέο ΕΣΕΚ η θέση της περιοχής της Δυτικής Μακεδονίας που θα συν διαμορφώσουμε με την επιστημονική κοινότητα.
- Αναμένεται από το Δημοτικό Συμβούλιο και την Επιτροπή Ενέργειας του Δήμου Εορδαίας, να σταθμίσει όσα ακούστηκαν στην ημερίδα και να διαμορφωθεί η θέση της Εορδαίας. Πρόθεση είναι να προωθηθεί η έρευνα και η εξέλιξη στις μεθόδους που θα παρουσιαστούν, ταξινομώντας τις με βάση την αποτελεσματικότητα, την ταχύτητα εφαρμογής, την τεχνολογία τους αλλά κυρίως τη βιωσιμότητά τους και το κόστος τους.

Κασαπίδης Γεώργιος, Περιφερειάρχης Δυτικής Μακεδονίας

<https://www.youtube.com/watch?v=ICe4PU9htJo>

- Είναι σημαντικό να μιλάμε την ίδια γλώσσα και να έχουμε κοινό κώδικα επικοινωνίας
- Απειλείται να πληγεί ο μισός πληθυσμός της Δυτικής Μακεδονίας με απώλεια 25.000 θέσεων εργασίας που θα προστεθούν στους υπάρχοντες 35.000 ανέργους σήμερα.
- Υπολογίζεται απώλεια του περιφερειακού ΑΕΠ κατά 2,5 δις € ανά έτος.
- Η μετάβαση στη μεταλιγνιτική εποχή με τις παρούσες συνθήκες δεν μπορεί να είναι δίκαιη.
- Πρωταγωνιστής στην σχεδιαζόμενη πολιτική πρέπει να είναι ο ανθρώπινος παράγοντας.

- ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ: α) Να μην χαθεί ούτε μία θέση εργασίας, β) ανατροπή της σημερινής κατάστασης όπου εμφανίζονται αρνητικοί δημογραφικοί δείκτες, γ) πλήρης παρουσίαση του κυβερνητικού αναπτυξιακού σχεδίου για την Δυτική Μακεδονία – υποσχέδιο της οποίας είναι ο στρατηγικός σχεδιασμός της ΔΕΗ.
- ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ: α) Διατήρηση Ενεργειακής Ταυτότητας της Δυτικής Μακεδονίας υπό το πνεύμα της Κυκλικής Οικονομίας, β) Αποκαταστάσεις εδαφών και δράσεις για χρήσεις γης, γ) Ενίσχυση Πανεπιστημίου και Έρευνας, δ) Θέσπιση Ειδικών Κινήτρων (φορολογικά και οικονομικά), ε) Δημιουργία ΒΙ.ΠΕ. και Τεχνολογικών Πάρκων, στ) Δημιουργία Κέντρου Ενεργειακού Περιεχομένου.

Σιδηρόπουλος Αναστάσιος, Οικονομολόγος – Δ/ντης Προγραμμάτων ΑΝΚΟ, μέλος της Ομάδας Coal Platform της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας

<https://www.youtube.com/watch?v=sjXeStfbr1M>

- Η μονοδιάστατη ανάπτυξη στον Άξονα Κοζάνη – Πτολεμαΐδα – Φλώρινα κατέστησε την περιοχή ευάλωτη στις αλλαγές.
- Οι θέσεις εργασίας της ΔΕΗ έχουν πολλαπλασιαστική εισοδήματος 3,5, δηλαδή κάθε θέση εργασίας ορυχείων ή σταθμού παραγωγής δημιουργεί 3,5 θέσεις επαγόμενης εργασίας.
- Η ανεργία αναμένεται να αυξηθεί άμεσα από 27% στο 31%.
- Σταδιακή αναδιάρθρωση του παραγωγικού συστήματος πρέπει να προκύψει.
- Τα πρώτα παραδοτέα υποστήριξης της Παγκόσμιας Τράπεζας, που ανέλαβε κατ' εντολή της Κομισιόν την παροχή συμβουλών για την δίκαιη μετάβαση, θα προκύψουν στα τέλη Ιουλίου του 2020.

Γιαννακόπουλος Διονύσιος, Μηχανολόγος Μηχανικός, Ερευνητής ΕΚΕΤΑ/ΙΔΕΠ

<https://www.youtube.com/watch?v=HTyCzEGf-Vo>

- Πραγματοποίησε ανάλυση της σύστασης της ομάδας Coal Platform της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας η οποία συμμετέχει στον διάλογο για τη δίκαιη μετάβαση και θέτει στόχους σε δύο κύριους τομείς: α) Κοινωνικό επίπεδο μετασχηματισμού και β) Τεχνολογίες καινοτόμες με μετρήσιμα αποτελέσματα.
- Δεν έχουν αποκλειστεί τεχνολογίες άνθρακα στην ΕΕ, αρκεί να επιτελούν τον στόχο της Συμφωνίας των Παρισίων.
- Είμαστε ήδη σε φάση απολιγνιτοποίησης από τη στιγμή που έκλεισαν οι μονάδες του ΑΗΣ Πτολεμαΐδας 1 και 2, αλλά έκτοτε οι εξελίξεις προκύπτουν ραγδαία και όχι ομαλά.
- Επηρεάζονται οι Τηλεθερμάνσεις, οι οποίες είχαν διαφορετικό σχεδιασμό και προγραμματισμό, με συνέπεια οικονομική αιμορραγία δεκάδων εκατομμυρίων ευρώ για την καθεμιά και εκατοντάδων εκατομμυρίων ευρώ στο σύνολο του ενεργειακού άξονα.
- Πραγματοποιήθηκε ανάλυση τεχνικών θεμάτων μετάβασης σε οικονομία χαμηλής λιγνιτικής δραστηριότητας.
- Πρέπει να προωθηθεί η ιδέα του διαπεριφερειακού διαλόγου (Βραδεμβούργο – Δυτική Μακεδονία)
- Κατέθεσε προτάσεις για τις Τηλεθερμάνσεις, το Ανθρώπινο Δυναμικό, τη Βιομηχανική Κληρονομιά και την Ενεργειακή Αναβάθμιση των δημοσίων κτιρίων.
- Ανέλυσε τους άξονες που μελετά η Παγκόσμια Τράπεζα και ειδικότερα τον Χωροταξικό Σχεδιασμό, έθεσε προβληματισμό για τη δομή που θα διαχειριστεί τα εργαλεία και τα κονδύλια που θα μοχλευτούν κι έδωσε βαρύτητα στον ανασχεδιασμό του Θεσμικού και Νομικού πλαισίου της χώρας.

Αδαμίδης Γεώργιος, Πρόεδρος ΓΕΝΟΠ ΔΕΗ

<https://www.youtube.com/watch?v=mUIBSSYCFQQ>

- Η απολιγνιτοποίηση είναι πολιτικό ζήτημα με παγκόσμια συμφέροντα. Κατηγόρησε ευθέως την κυβέρνηση ότι η απολιγνιτοποίηση, όπως εξελίσσεται, αποτελεί δώρο στους παραγωγούς φυσικού αερίου.
- Από το 2010 η ΓΕΝΟΠ και το σωματείο ΣΠΑΡΤΑΚΟΣ είχαν ξεκινήσει ημερίδες ενημέρωσης για το εθνικό μας καύσιμο, τον λιγνίτη.
- Η ΔΕΗ ζημιώθηκε από τα ΝΟΜΕ και τα δικαιώματα ρύπων.
- Το ΕΤΜΕΑΡ αυξήθηκε από 0,30 € σε 27,00 €, δηλ αυξήθηκε κατά 11.000 φορές.
- Η συμμετοχή του λιγνίτη στην ηλεκτροπαραγωγή το έτος 2004 ήταν 64% και το έτος 2019 μειώθηκε στο 17%, συνεπώς μειώθηκαν οι ρύποι από το CO₂ κατά πολύ αλλά δεν αναφέρεται από κανέναν.
- Η λιγνιτική παραγωγή και εξόρυξη δεν μπορεί να ξεκινήσει εκ νέου άπαξ και σταματήσει σήμερα.
- Πολωνοί και Τσέχοι, που βρίσκονται στο στόχαστρο για την παραγωγή ενέργειας από άνθρακα, δήλωσαν προς την ΕΕ ότι εφόσον επιθυμεί να κλείσουν τις ανθρακικές τους μονάδες, τότε θα πρέπει πρώτα να αντικατασταθούν και να λάβουν αποζημίωση για την αξία τους.
- Ζήτησε να κηρυχθεί η Δυτική Μακεδονία σε κατάσταση εκτάκτου ανάγκης.
- Πρότεινε να κλείσουν οι λιγνιτικές μονάδες αφού πρώτα φανούν τα θετικά αποτελέσματα του νέου ΕΣΕΚ και της Δίκαιης Μετάβασης.

Κεπατσόγλου Δημήτριος, Δήμαρχος Άργους Ορεστικού

<https://www.youtube.com/watch?v=jPttP433U48>

- Απολιγνιτοποίηση και μεταλιγνιτική περίοδος είναι έννοιες που προκαλούν φόβο.
- Έθεσε το ερώτημα αν οι υπάρχουσες τεχνολογίες είναι βιώσιμες ή όχι.
- Ζήτησε να διερευνηθεί αν υπάρχουν τεχνολογίες δέσμευσης των παραπροϊόντων καύσης του λιγνίτη.

Μαλούτας Λάζαρος, Δήμαρχος Κοζάνης

https://www.youtube.com/watch?v=Vnr_TqfoixQ

- Εξέφρασε τις αμφιβολίες του για την επάρκεια του χρόνου ώστε να αντιδράσει η τοπική κοινωνία.
- Ανέφερε το τραγελαφικό γεγονός ότι το υπό κατασκευή έργο της Τηλεθέρμανσης Φλώρινας θα ολοκληρωθεί ΑΦΟΥ κλείσει ο σταθμός ΑΗΣ Μελίτης που είχε σχεδιαστεί να την τροφοδοτεί.
- Έθεσε προβληματισμό αναφέροντας το παράδειγμα της Λειψίας, η οποία έζησε την απολιγνιτοποίηση πριν από 30 χρόνια κι απώλεσε άμεσα το 30% του πληθυσμού της με τραγικά αποτελέσματα σε όλους τους τομείς και τους οικονομικούς δείκτες.

Θεοδουλίδης Θεόδωρος, Πρύτανης Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας

<https://www.youtube.com/watch?v=LH3ZZ5sqieU>

- Έθεσε το ερώτημα της συγγραφικής πατρότητας του σχεδιαζόμενου ΕΣΕΚ.
- Αποτελεί σοβαρό ερωτηματικό η έλλειψη αιτιολόγησης της πλήρους απολιγνιτοποίησης το 2028.
- Στο νέο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα θα παίξουν σπουδαίο ρόλο η Έρευνα, η Καινοτομία και η Ανταγωνιστικότητα.

Μπιτάκης Άνθιμος, Δήμαρχος Αμυνταίου

<https://www.youtube.com/watch?v=br6U8BFs7hw>

- Είναι απαραίτητο να σχηματιστεί ενιαίο μέτωπο για την ακύρωση του σχεδιαζόμενου ΕΣΕΚ.
- Κρίσιμη η διατήρηση του ενεργειακού χαρακτήρα της περιοχής και στο μέλλον.
- Στο υπό συζήτηση ΕΣΕΚ δεν γίνεται αναφορά στις Τηλεθερμάνσεις των περιοχών, ούτε υπάρχει πρόνοια για τη διασφάλιση της παροχής θερμότητας στους κατοίκους των περιοχών αυτών.

- Θα πρέπει να εξεταστεί η παροχή από την κυβέρνηση ειδικών φορολογικών κινήτρων στις επιχειρήσεις που θα δραστηριοποιούνται στην περιοχή.
- Χρειάζεται να μελετηθεί η αξιοποίηση του φυσικού αερίου που διέρχεται από την περιοχή.
- Ο ενεργειακός άξονας Κοζάνης – Πτολεμαΐδας – Αμυνταίου – Φλώρινας δεν διαθέτει αρδευτικά δίκτυα για την ενίσχυση της πρωτογενούς παραγωγής.
- Αφαιρούνται 365 θερμικά Megawatt από την περιοχή μας και θα προστεθούν μόνο 140 Megawatts από την 5^η Μονάδα ΑΗΣ Πτολεμαΐδας, αλλά αρκετά χρόνια αργότερα.

Αμανατίδης Γεώργιος, Βουλευτής Π.Ε. Κοζάνης, Νέα Δημοκρατία

<https://www.youtube.com/watch?v=WN3TSorXuco>

- Η ημερίδα του Δήμου Εορδαίας θεωρεί ότι πραγματοποιήθηκε την κατάλληλη στιγμή.
- Είναι αυτονόητο ότι η θέση του είναι με τα συμφέροντα της περιοχής της Δυτικής Μακεδονίας και όχι απέναντι από αυτά.
- Θα επιθυμούσε η μετάβαση στην φάση απολιγνιτοποίησης να είναι πιο μακρόχρονη και πιο ομαλή.
- Ζήτησε από τον Περιφερειάρχη να συγκαλέσει διυπουργική σύσκεψη στο γραφείο του Πρωθυπουργού μεταξύ των εμπλεκόμενων Υπουργείων και των Φορέων της περιοχής μας σχετικά με τα προβλήματα που ανέκυψαν από το νέο ΕΣΕΚ.
- Δέσμευση και προγραμματισμός της Κυβέρνησης είναι ότι σχεδιάζεται κάτι πολύ σημαντικό για την περιοχή.
- Θα ήταν πολύ χρησιμότερο να προηγηθεί η παρουσίαση του business plan της ΔΕΗ σε σχέση με την παρουσίαση του νέου ΕΣΕΚ.
- Το παλιό ΕΣΕΚ που κατατέθηκε από την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ δεν εγκρίθηκε ποτέ από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
- Οι Τοπικοί Φορείς – λόγω τεράστιας εμπειρίας και γνώσης στο αντικείμενο – πρέπει να τεθούν υπεύθυνοι για τον σχεδιασμό του προγράμματος της Δίκαιης Μετάβασης.
- Έμφαση πρέπει να δοθεί στην ώριμη πρόταση των μέτρων δέσμευσης διοξειδίου του άνθρακα (CO₂).

- Συμφωνεί να τεθεί «Ρήτρα Τηλεθερμάνσεων» ώστε οι τηλεθερμάνσεις να συνεχίσουν να τροφοδοτούνται από τις λιγνιτικές μονάδες μέχρι να βρεθεί εναλλακτική παροχή τροφοδοσίας με θερμική ενέργεια και τα έργα των τηλεθερμάνσεων να ενταχθούν κατά προτεραιότητα.

Μπαλάση Ευγενία, Διευθύντρια Κλάδου Ηλεκτρομηχανολογικών Μελετών και Έργων, Διεύθυνσης Λειτουργικής Υποστήριξης Λιγνιτικού Κέντρου Δυτικής Μακεδονίας, ΔΕΗ Α.Ε.

<https://www.youtube.com/watch?v=g7ZoUTis5kE>

- Στα πλαίσια της αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής η Ε.Ε. προώθησε την χρήση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) στον τομέα της ηλεκτροπαραγωγής και υιοθέτησε ως μεταβατικό καύσιμο στις μονάδες βάσης παραγωγής ρεύματος το φυσικό αέριο. Μετά από την λειτουργία των ΑΠΕ και την μεγάλη παραγωγή και κατανάλωση φυσικού αερίου τις τελευταίες δεκαετίες έχει διαπιστωθεί ότι τόσο το φυσικό αέριο όπως και κάποιες ΑΠΕ έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, ενώ η καύση βιομάζας, που συγκαταλέγεται στις ΑΠΕ είναι φιλική προς το περιβάλλον.
- Αναφέρθηκε στα προβλήματα που έχουν καταγραφεί σε αιολικά και φωτοβολταϊκά πάρκα κι έγινε ιδιαίτερη αναφορά στα αέρια που εκλύονται από τη βιομηχανία κατασκευής φωτοβολταϊκών πάνελ, που έχει τον μεγαλύτερο ρυθμό αύξησης των εκπομπών αέριων ρύπων, όπως το εξαφθοριούχο αιθάνιο (C₂F₆), το τριφθοριούχο άζωτο (NF₃) και το εξαφθοριούχο θείο (SF₆), που είναι τρία αέρια που έχουν δυνατότητα παγκόσμιας θέρμανσης του πλανήτη **10.000 ως 24.000 φορές μεγαλύτερη από εκείνη του διοξειδίου του άνθρακα (CO₂)**.
- Τα φωτοβολταϊκά πάνελ παράγουν 300 φορές πιο τοξικά απόβλητα ανά μονάδα ενέργειας από ότι τα πυρηνικά εργοστάσια γιατί περιέχουν βαρέα μέταλλα, όπως είναι ο μόλυβδος ή το καρκινογόνο κάδμιο, τα οποία μπορούν να διεισδύσουν στον υδροφόρο ορίζοντα.
- Παρόλες τις τεράστιες επενδύσεις που έκανε σε αιολικά πάρκα, σε φωτοβολταϊκά πάρκα και παραγωγή ενέργειας από βιοκαύσιμα, η Γερμανία δεν κατάφερε να μειώσει τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) τα τελευταία δέκα χρόνια (από 2008 ως 2018). Παράλληλα στην διάρκεια της ίδιας περιόδου οι τιμές του ρεύματος αυξήθηκαν δραματικά πλήττοντας σοβαρά

τις βιομηχανίες, τους εργαζόμενους και τις φτωχές οικογένειες. Σημειώνεται ότι η τιμή του ρεύματος στην Γερμανία ήταν το 2ο εξάμηνο του 2010 στα 24 λεπτά του ευρώ ανά κιλοβατώρα ενώ το 2ο εξάμηνο του 2018 αυξήθηκε στα 30 λεπτά του ευρώ ανά κιλοβατώρα.

- Οι διαρροές φυσικού αερίου κατά την εξόρυξη και μεταφορά του επιταχύνουν την κλιματική αλλαγή.
- Αναφέρθηκε στις επιπτώσεις από την απόσυρση των λιγνιτικών μονάδων, όπως η ασφάλεια εφοδιασμού της χώρας, η κατάρρευση της οικονομίας της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας και αύξηση της τιμής του ρεύματος από την απόσυρση των λιγνιτικών μονάδων και της αντικατάστασής τους από μονάδες φυσικού αερίου και ΑΠΕ.
- Η μόνη Ανανεώσιμη Πηγή Ενέργειας που είναι φιλική προς το περιβάλλον και δεν έχει επιπτώσεις στην κλιματική αλλαγή είναι η καύση βιομάζας. Ο λόγος είναι ότι το εκπεμπόμενο CO₂ από την καύση βιομάζας απορροφάται με την φωτοσύνθεση από τα ενεργειακά φυτά, σε όλη τη διάρκεια που αναπτύσσονται για να αποτελέσουν την βιομάζα, που θα καεί στις μονάδες ηλεκτροπαραγωγής και επομένως δεν αυξάνεται η συγκέντρωση CO₂ στην ατμόσφαιρα.
- Στη συνέχεια αναλύθηκε ο τρόπος με τον οποίο οι λιγνιτικές μονάδες θα καταστούν κερδοφόρες με την μετατροπή τους σε μονάδες μεικτής καύσης λιγνίτη – βιομάζας.

Στη συνέχεια υπήρξε παρέμβαση - χαιρετισμός από τον:

- 1) Δρ Βουτετάκη Σπυρίδων, Διευθυντή ΕΚΕΤΑ/ΙΔΕΠ <https://www.youtube.com/watch?v=9QifujJoSmw>

Καραμπίνης Εμμανουήλ, Επιστημονικός Συνεργάτης ΕΚΕΤΑ/ΙΔΕΠ

<https://www.youtube.com/watch?v=75THae44UXo>

- Παρουσίαση μορφών βιομάζας και εργαλείων αξιοποίησής της.
- Παρουσίαση οδηγίας RED II για ΑΠΕ.

- Παρουσίαση βέλτιστου μοντέλου αξιοποίησης βιομάζας (περίπτωση εργοστασίου DRAX στο Ηνωμένο Βασίλειο).
- Οι προηγμένες χώρες προχωρούν ήδη στην τεχνολογία δέσμευσης και αποθήκευσης CO₂ στη βιομάζα.
- Το ΕΚΕΤΑ συμμετέχει στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα BIOFIT κι έχει αποκτήσει μεγάλη εμπειρία στη παροχή συμβουλών σε θέματα αξιοποίησης της βιομάζας στην ηλεκτροπαραγωγή.
- Τόνισε ότι ο βαθμός απόδοσης είναι το κύριο κριτήριο για την επιλεξιμότητα μετατροπής μονάδας ηλεκτροπαραγωγής σε μεικτή καύση.
- Αναφέρθηκε στο έργο AgroBioHeat που συμμετέχει το ΕΚΕΤΑ ως εταίρος και αφορά την αξιοποίηση υπολειμμάτων αγροτικής βιομάζας στην παραγωγή θερμικής ενέργειας.

Νικολαΐδης Ισαάκ, Πρόεδρος Δημοτικής Ενότητας Πτολεμαΐδας

<https://www.youtube.com/watch?v=Uuj-k39oZ8Q>

- Δεν πρέπει να οδηγηθεί σε ξαφνικό θάνατο η περιφέρεια της Δυτικής Μακεδονίας.
- Στηλίτευσε την ανυπαρξία σχεδιασμού από πλευράς κυβέρνησης για την επόμενη μέρα μετά την βίαιη απολιγνιτοποίηση, σε μία περιοχή με το μεγαλύτερο ποσοστό ανεργίας στους νέους στην Ελλάδα κι ένα από τα μεγαλύτερα ποσοστά πανευρωπαϊκά.
- Εξέφρασε τον προβληματισμό του για την μελλοντική αξιοποίηση των εργαζομένων της περιοχής στον ενεργειακό άξονα Κοζάνη – Φλώρινα.
- Ο πληθυσμός της Εορδαίας επιθυμεί νέα μοντέλα ανάπτυξης και οικονομικής δραστηριότητας για την περιοχή.

Πασσαλίδης Κωνσταντίνος, Εκπρόσωπος ΣΥΡΙΖΑ

<https://www.youtube.com/watch?v=Hj7I3RhaVjw>

- Την τελευταία δεκαετία – τουλάχιστον – η ΕΕ καθοδηγεί και κατευθύνει τις εξελίξεις στα ενεργειακά ζητήματα των χωρών – μελών της, όντας αρκετές φορές ενάντια στην πολιτική των εκλεγμένων κυβερνήσεων των χωρών.
- Η ενεργειακή φτώχεια έχει αγγίξει μεγάλα ποσοστά του πληθυσμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ως αποτέλεσμα της ευθυγράμμισης της κοινοτικής πολιτικής με την επιθυμία των εκφραστών του κεφαλαίου.
- Αναφέρθηκε στις ασκηθείσες πολιτικές της προηγούμενης κυβέρνησης και τις συνέπειες της αλλαγής κατεύθυνσης του νέου ΕΣΕΚ.
- Ζήτησε δικαιοσύνη στη μεταβατική περίοδο για τις πληγείσες περιοχές και μεγαλύτερη στήριξή τους.

Τσάκωνας Αντώνιος, Εκπρόσωπος Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος

<https://www.youtube.com/watch?v=BeQalE-cKmY>

- Αντιστοίχισε τη βίαιη απολιγνιτοποίηση της περιοχής της Δυτικής Μακεδονίας με την υπογραφή συμφώνου συνεννόησης με τη Λιβύη για τον καθορισμό ΑΟΖ και την γεωπολιτική αποσταθεροποίηση στην ανατολική Μεσόγειο.
- Η σχεδιαζόμενη μεταλιγνιτική περίοδος είναι εγκληματική και ανορθολογική για τη χώρα μας.
- Η μεταλιγνιτική εποχή δεν προέκυψε γιατί εξαντλήθηκαν οι φυσικοί πόροι αλλά αποτελεί επιλογή των μονοπωλιακών ομίλων του ντόπιου και ξένου κεφαλαίου.
- Πρέπει να προσδιορισθεί το βέλτιστο ενεργειακό μείγμα για τα συμφέροντα της χώρας.

Γούλα Μαρία, Καθηγήτρια Τμήματος Χημικών Μηχανικών Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας

<https://www.youtube.com/watch?v=eFPpVRCiO0s>

- Οι διεργασίες παραγωγής υδρογόνου από βιομάζα έχουν μηδενικό ανθρακικό αποτύπωμα.
- Προτείνεται η χρήση υδρογόνου για παραγωγή μεθανίου με την δέσμευση και αξιοποίηση των εκπομπών CO₂.
- Από το κλάδεμα των ελαιοδέντρων παράγονται τρία (3) εκατομμύρια τόνοι βιομάζας κάθε έτος, μέγεθος που αντιστοιχεί περίπου στο 5% της ενεργειακής ανάγκης της χώρας.
- Συστήνεται η συνδυασμένη καύση συνθετικού φυσικού αερίου με λιγνίτη στη νέα μονάδα Πτολεμαΐδα 5, καθώς υπάρχουν καταλύτες που μετατρέπουν το διοξείδιο του άνθρακα σε μεθάνιο (CO₂ => CH₄)

Κουκουλόπουλος Παρασκευάς, Εκπρόσωπος ΚΙΝΑΛ Π.Ε. Κοζάνης

<https://www.youtube.com/watch?v=FjqKPJWI4aM>

- Αναφέρθηκε στο Νόμο για τη Μικρή ΔΕΗ, επικαλούμενος την οικονομική υπεροχή του σχεδίου αυτού έναντι όλων των επόμενων παρεμβάσεων, που έγιναν χωρίς σχέδιο και δεν ήταν βιώσιμες.
- Τόνισε την ανυπαρξία συμμάχων της περιοχής στην κεντρική πολιτική σκηνή.
- Ζήτησε την επιβράδυνση της απολιγνιτοποίησης.
- Πρότεινε την ίδρυση ενιαίου κέντρου στην περιοχή της Κοζάνης με τον ταυτόχρονο σχηματισμό ομάδας κρούσης στην Αθήνα.
- Έθεσε ως προτεραιότητα τη διατήρηση του ενεργειακού brand name της περιοχής.
- Ζήτησε την ενεργοποίηση του τρένου, καθώς η περιοχή παρουσιάζει έλλειμμα σιδηροδρομικής υποδομής.

Γραμμέλης Παναγιώτης, Διευθυντής Ερευνών ΕΚΕΤΑ/ΙΔΕΠ

<https://www.youtube.com/watch?v=0yqksEEj3ZQ>

- Προτείνει να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στην απόσβεση των υφισταμένων υποδομών.
- Ανέφερε πως η Ελλάδα είναι η μόνη χώρα που ανακοίνωσε “phase – out” στις λιγνιτικές της μονάδες χωρίς να είναι υποχρεωμένη από τις διεθνείς συμφωνίες ή τους κοινοτικούς κανονισμούς.
- Αναφέρθηκε στις εναλλακτικές μορφές καυσίμων για την συμπαραγωγή ηλεκτρισμού και θερμικής ενέργειας (RDF/SRF – στερεά απορρίματα, βιομάζα κλπ), καθώς και στην τεχνολογία CCUS (δηλαδή Carbon Capture, Utilization and Storage), τμήμα της οποίας είναι η γεωλογική αποθήκευση του διοξειδίου του άνθρακα που είναι ένα βασικό τμήμα της τεχνολογίας της δέσμησης και αποθήκευσης του άνθρακα.
- Στη συνέχεια τόνισε το μεγάλο προβάδισμα που έχει το υβριδικό μοντέλο χρήσης φυσικού αερίου – λιγνίτη και βιομάζας, το οποίο έχει εκπομπές CO² μικρότερες από 550 gr/ton – άρα μπορεί να ενταχθεί στον μηχανισμό Αποδεικτικών Διαθεσιμότητας Ισχύος – και μπορεί να αποδώσει 1.600 έως 2.000 MWt και 850 έως 1050 MWe. Στρατηγικά, το κόστος κατασκευής της μονάδας ΑΗΣ Πτολεμαΐδας 5 πρέπει να μπει στο άνω υβριδικό μοντέλο.
- Η τεχνολογία δέσμησης διοξειδίου του άνθρακα είναι κρίσιμη σε πολλούς τομείς (ενέργεια, χαλυβουργία κλπ).

Καλογήρου Ευστράτιος, Χημικός Μηχανικός, πρώην πρόεδρος «ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ»

<https://www.youtube.com/watch?v=NwErs1jizOY&t=17s>

- Παρουσίασε την μέθοδο Θερμικής Επεξεργασία Απορριμμάτων με Ανάκτηση Θερμότητας.
- Η τεχνολογία αυτή εφαρμόζεται σε 2000 εργοστάσια παγκοσμίως με δυνατότητα επεξεργασίας 250 εκατομμυρίων τόνων απορριμμάτων ανά έτος.
- Η Ελλάδα, σύμφωνα με τα στοιχεία της EUROSTAT, το έτος 2017 βρέθηκε στις τελευταίες θέσεις της Ευρώπης των 28 σε θέματα ανάκτησης θερμότητας μέσω απορριμμάτων, καθώς το 80% των στερεών αποβλήτων κατευθύνθηκε σε χωματερές, το 19% σε σταθμούς ανακύκλωσης και μόλις 1% σε στρατηγικές ανάκτησης θερμότητας (Waste to Energy, WtE).

- Τα παραπάνω εργοστάσια έχουν τη δυνατότητα παροχής τηλεθέρμανσης αλλά και τηλεψύξης μέσω αναστροφής.
- Αναφέρθηκε και παρουσίασε το παράδειγμα της Κοπεγχάγης, όπου το εργοστάσιο παρέχει ηλεκτρική ενέργεια σε 550.000 πολίτες, θέρμανση σε 140.000 νοικοκυριά, με επεξεργασία άνω των 400.000 τόνων απορριμμάτων ανά έτος.
- Στη συνέχεια παρουσίασε έργα σε όλη την Ευρώπη, παραθέτοντας τα στοιχεία λειτουργίας και επεξεργασίας τους, ενώ ακολούθως παρουσίασε τη σημερινή κατάσταση στην αμερικανική ήπειρο., όπου το 2014 έγινε επεξεργασία 30 εκατομμυρίων τόνων αποβλήτων, ποσότητα που αντιστοιχεί περίπου στο 13% των παραγόμενων απορριμμάτων των ΗΠΑ. Ένα τυπικό εργοστάσιο παράγει 550 KWh ενέργειας ανά τόνο αποβλήτων.
- Στην Κίνα, μετά τον Μάρτιο του 2017 παραγγέλθηκε η κατασκευή 260 μονάδων της συγκεκριμένης τεχνολογίας, εκ των οποίων τα 250 βρίσκονται σε φάση κατασκευής σήμερα!
- 2000 MW ενέργειας παρήχθησαν μόνο το 2017.
- Η Ινδία κατόρθωσε να παράγει το 90% των υλικών που απαιτούνται για την κατασκευή μιας μονάδας WtE στο εσωτερικό της χώρας, δίνοντας ακόμη μεγαλύτερη ώθηση στην ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας.
- Πολλές πράσινες μητροπόλεις όπως η Στοκχόλμη, η Κοπεγχάγη, το Αμβούργο, η Βιέννη, το Παρίσι, το Άμστερνταμ, το Λονδίνο, η Νέα Υόρκη, το Πεκίνο και η Σαγκάη, χρησιμοποιούν συνδυασμό της ανακύκλωσης στην πηγή και της θερμικής επεξεργασίας με ανάκτηση ενέργειας.

Βατάλης Κωνσταντίνος, Αναπληρωτής Καθηγητής Τμήματος Μηχανικών Ορυκτών Πόρων ΠΔΜ

<https://www.youtube.com/watch?v=R2XoABmTr0c>

- Μίλησε για τον ρόλο του CO₂ και της περιβαλλοντικής αποκατάστασης στη λήψη αποφάσεων για το ενεργειακό μέλλον της Δυτικής Μακεδονίας.
- Ανέλυσε τις άμεσες και έμμεσες εκπομπές του διοξειδίου του άνθρακα και παρέθεσε τις τιμές εκπομπών CO₂ ανά KWh για διάφορα καύσιμα.

- Αναφέρθηκε στις τεχνολογίες δέσμευσης CO₂ με χαμηλές εκπομπές ρύπων αλλά και στα προβλήματα εφαρμογής των μεθόδων στην παρούσα χρονική στιγμή, με σημαντικότερο το ζήτημα της αποθήκευσης σε υπόγειους ταμειευτήρες.
- Ο πράσινος φόρος του φυσικού αερίου είναι μόλις το 1/3 του αντίστοιχου για τον λιγνίτη (15€ για το ΦΑ και 45,6€ για τον λιγνίτη).
- Πρόταση Κατασκευής μονάδας «Πτολεμαΐδα V» με δέσμευση CO₂ στην περίοδο 2014 με τεχνολογία CCS Ready.
- το Φ.Α. βραχυπρόθεσμη λύση, ως καύσιμο «γέφυρα» μεταξύ λιγνίτη -πετρελαίου και ΑΠΕ, εκπέμπει -40% CO₂ από ότι ο άνθρακας ανά ενεργειακή μονάδα, αλλά δεν αποτελεί οριστική λύση καθώς οι εκπομπές CO₂ στο μέλλον πρέπει σχεδόν να μηδενιστούν.
- Η βιομάζα δεν αποτελεί άμεση λύση, δεν υπάρχει στην Δ.Μ. και στη χώρα (εισαγωγή) κόστος μεταφοράς-λιμάνι.
- Οι σκέψεις για μετατροπή της Πτολεμαΐδας V, σε Φ.Α. δεν είναι άμεσα οικονομικά και τεχνικά αξιοποιήσιμη.

Στη συνέχεια υπήρξαν παρεμβάσεις από:

- 1) Μανιάτη Κωνσταντίνο, Πρόεδρος Σωματίου ΕΤΕ- ΔΕΗ
<https://www.youtube.com/watch?v=fPjw4311Sr8>
- 2) Μόσχο Μόσχου, Πρόεδρο Σωματίου Εργαζομένων ΔΕΗ «ΣΠΑΡΤΑΚΟΣ»
<https://www.youtube.com/watch?v=fTZdkcJ5HrQ>
- 3) Ανδρονικίδου Ιωάννα, Δικηγόρο, Δημοτική Σύμβουλο Δήμου Εορδαίας
<https://www.youtube.com/watch?v=swcbYriffKQ>

**Χατζηαυγουστής Θεόδωρος – παρουσίαση εισήγησης Σαμαρά Ζήση,
Μηχανολόγου Μηχανικού, καθηγητή Εργαστηρίου Θερμοδυναμικής Α.Π.Θ.**

<https://www.youtube.com/watch?v=MeIRic0IFDQ>

- Επιδεικτική λειτουργία μικρής κλίμακας κινητής μονάδας αεριοποίησης αγροτικών υπολειμμάτων για την αποκεντρωμένη συμπαραγωγή θερμότητας και ηλεκτρισμού.
- Εφαρμογές συμπαραγωγής μικρής κλίμακας από βιομάζα είναι από τις πιο ενδιαφέρουσες τεχνολογίες αποκεντρωμένης παραγωγής ενέργειας – μείωση κόστους μεταφοράς βιομάζας
- Αναφέρθηκε στα πλεονεκτήματα της αεριοποίησης και παρουσίασε ένα μοντέλο σύζευξης αεριοποίησης και Μηχανής Εσωτερικής Καύσης.

**Λαμπρόπουλος Αθανάσιος, υποψήφιος Διδάκτωρ – παρουσίαση εργασίας
Μαρνέλλου Γεώργιου, αναπληρωτή καθηγητή, προέδρου Τμήματος
Μηχανικών Περιβάλλοντος ΠΔΜ.**

<https://www.youtube.com/watch?v=qlpY0I6QFSq>

- Παρουσίαση εργασίας με τίτλο «Προηγμένες Τεχνολογίες “Καθαρής” Παραγωγής Ενέργειας από τον Ελληνικό Λιγνίτη»
- Προτεραιότητα του εργαστηρίου είναι η χρήση του λιγνίτη με καθαρές μεθόδους.
- Μέσω της χρήσης κυψελών καυσίμου, ο εγχώριος λιγνίτης οδηγεί σε διπλάσιες αποδόσεις και συγκεκριμένα 60% αντί του συμβατικού κύκλου Rankin και, παράλληλα, σε χαμηλότερες εκπομπές CO₂ ανά παραγόμενη MWh (μείωση 50%).
- Κατεύθυνση του εργαστηρίου έχει τίτλο: « Αποδοτική μετατροπή λιγνίτη προς ηλεκτρική ενέργεια με ταυτόχρονη χρήση βιομάζας, σε κυψέλη καυσίμου στερεού ηλεκτρολύτη, υποβοηθούμενη μέσω εσωτερικής και εξωτερικής καταλυτικής αεριοποίησης».

- Ακολούθως παρουσιάστηκαν διαφορετικές διατάξεις που οδηγούν στα ανωτέρω αποτελέσματα κι έγιναν προτάσεις για μεγαλύτερη κλιμάκωση στην πράσινη χρήση του ελληνικού λιγνίτη μέσω του δυναμικού του προσωπικού του εργαστηρίου.

Στη συνέχεια υπήρξαν παρεμβάσεις από:

- 1) Χόλμπα Αντωνία, Δημοτική Σύμβουλο Δήμου Εορδαίας
<https://www.youtube.com/watch?v=5MdLB152ebo>
- 2) Μάστορα Αθανάσιο, Γραμματέα Σωματείου Εργαζομένων ΔΕΗ «ΣΠΑΡΤΑΚΟΣ»
<https://www.youtube.com/watch?v=HOS24yQUxdw>
- 3) Τεντσογλίδη Ηλία, Πρόεδρο Συλλόγου Ανέργων Αγίου Δημητρίου
<https://www.youtube.com/watch?v=aSj2Fj-8ujs>

Γιαννακόπουλος Διονύσιος, Μηχανολόγος Μηχανικός, Ερευνητής ΕΚΕΤΑ/ΙΔΕΠ

<https://www.youtube.com/watch?v=D8W3KofO1DQ>

- Πραγματοποίησε παρουσίαση των δυνατοτήτων χρήσης του φυσικού αερίου στη Δυτική Μακεδονία.
- Κατέγραψε την υφιστάμενη κατάσταση, ενώ ανέλυσε τις προκλήσεις και τις δυνατότητες αναβάθμισης του ενεργειακού μίγματος της περιοχής της Δυτικής Μακεδονίας με την αξιοποίηση του αγωγού Trans Adriatic Pipeline (TAP).
- Στη συνέχεια κατέγραψε τους τομείς ενδιαφέροντος για την αξιοποίηση του φυσικού αερίου, μέσω της ανάλυσης μελέτης που πραγματοποιήθηκε από το ΕΚΕΤΑ / ΙΔΕΠ και την ANKO κατά τη διάρκεια του έργου "Τεχνική υποστήριξη της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας όσον αφορά την κατασκευή του αγωγού Trans Adriatic Pipeline (TAP) και τις προοπτικές ενσωμάτωσης του φυσικού αερίου στο περιφερειακό ενεργειακό μείγμα" και κυρίως τους τομείς κατανάλωσης του Φ.Α. και την μεθοδολογία αποτίμησης του θερμικού φορτίου τριτογενούς τομέα αλλά και οικιακών καταναλώσεων.

- Πιθανοί τομείς για τη διείσδυση του φυσικού αερίου είναι η υποστήριξη των Τηλεθερμάνσεων (λεβήτων αιχμής/εφεδρείας που λειτουργούν με πετρέλαιο), η Βιομηχανία και οι μεγάλοι καταναλωτές (Μποδοσάκειο Νοσοκομείο, Δημοτικό Κολυμβητήριο Πτολεμαΐδας, Ξενοδοχειακές και Μεταποιητικές μονάδες κ.ά.).
- Ακολούθησε ιδιαίτερη αναφορά στην περίπτωση των Τηλεθερμάνσεων με ανάλυση κόστους/οφέλους και καθορισμό ειδικών παραδοχών ανάλυσης.
- Συμπερασματικά, ανέφερε ότι: α) το Φυσικό Αέριο αποτελεί ώριμη τεχνολογική επιλογή με ευρεία εφαρμογή στην κάλυψη απαιτήσεων θερμότητας, της βιομηχανίας και των μεταφορών, β) δύναται να αποτελέσει εναλλακτική πρόταση για την υποκατάσταση εφεδρειών και αιχμών των τηλεθερμάνσεων αλλά και να ενταχθεί στο βασικό μίγμα και γ) αναμένεται να συμβάλλει στην ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων και να αναβαθμίσει το τεχνολογικό δυναμικό της Δυτικής Μακεδονίας.

Η ημερίδα έκλεισε με την τοποθέτηση του Δημάρχου Εορδαίας Παναγιώτη Πλακεντά, ο οποίος, αφού ευχαρίστησε όλους τους συμμετέχοντες, δήλωσε τα ακόλουθα:

<https://www.youtube.com/watch?v=22huiYMPCYk>

- Αφού επί δεκαετίες η περιοχή κατέθεσε τα πάντα για την χώρα, ήρθε η στιγμή που η Κυβέρνηση έστειλε μήνυμα ότι «τετέλεσται».
- Το τέλος του δρόμου για την περιοχή ΔΕΝ είναι αυτό που έθεσε η κυβέρνηση.
- Η περιοχή διαθέτει δύναμη, αγωνιστικότητα και αποφασιστικότητα.
- Τα κυρίαρχα συμπεράσματα της ημερίδας έχουν ως ακολούθως:
  1. Ξεκαθαρίστηκε, μια και καλή, ότι μετά τη δήλωση του Πρωθυπουργού στον ΟΗΕ ουδείς διέθετε σχέδιο για την επόμενη μέρα και, ίσως, αιφνιδίασε με τη δήλωσή του και τους υπουργούς της Κυβέρνησης του.
  2. Όλα τα χρήσιμα που ακούστηκαν από τους εισηγητές της ημερίδας θα έπρεπε να είχαν προετοιμαστεί από τους διοικούντες των ΟΤΑ νωρίτερα. Πότε θα γινόταν αυτό, όμως; 22 χρόνια νωρίτερα από αυτό που γνωρίζαμε;

3. Είναι απαραίτητο να υλοποιηθεί η πρόταση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας και Αμανατίδη και με πρωτοβουλία του Περιφερειάρχη Δυτ. Μακεδονίας να πραγματοποιηθεί διυπουργική επιτροπή στο γραφείο του Πρωθυπουργού με την εκπροσώπηση όλων των φορέων της περιοχής, προκειμένου να υλοποιηθεί το περιεχόμενο του άρθρου 1.2.2 και 1.2.3 του υπό επεξεργασία ΕΣΕΚ (Νοέμβριος 2019) στο οποίο αναφέρεται η διαβούλευση με την τοπική κοινωνία ώστε να υπάρξει δίκαιη μετάβαση. Ίσως με την τρέχουσα μορφή του ΕΣΕΚ η μετάβαση αυτή δεν είναι δίκαιη αλλά βίαιη. Είναι αναγκαίο να ζητηθεί αναστολή εφαρμογής της απολιγνιτοποίησης, καθώς οι στόχοι που τέθηκαν για το 2028 – τύποις, καθώς ουσιαστικά είναι για το 2023 - είναι ανέφικτοι, να παραταθεί η υφιστάμενη κατάσταση μέχρι να συναποφασίσουμε για την επόμενη μέρα.
4. Είναι ευκαιρία να βγει η περιοχή μπροστά και να «τρέξει» τις εξελίξεις και όχι να περιμένει να αποφασίσουν άλλοι για εμάς.
5. Είναι ώρα να αποφασίσουμε την «φυγή προς τα εμπρός» με όρους και προϋποθέσεις δικαιοσύνης και όχι βίαια.
6. Με τη συνένωση όλων των δυνάμεων μπορούμε να πείσουμε γιατί έχουμε δίκαιο!